

PROGRAM

Wolfgang A. Mozart (1756-91) Kegelstatt trio i Es-dur, KV 498 for klarinet, cello og klaver (version med cello i stedet for bratsch)

Andante

Menuetto

Allegretto

L. v. Beethoven (1770-1827) Trio i B-dur for klarinet, cello og klaver opus 11

Allegro con brio

Adagio

Tema og variationer over "Pria chíó Límpegno" fra Joseph Weigl's opera L'amor marinaro:

Allegretto/Allegro

PAUSE

Johannes Brahms (1833-97) Trio i a-mol for klarinet, cello og klaver opus 114

Allegro

Adagio

Andantino grazioso

Allegro

Aarhus Musikforenings koncerter støttes af Aarhus Kommune, Solistforeningen og

Den Danske Klarinettrio

Den danske klarinettrio består af klarinettisten **Tommaso Lonquich**, cellisten **Jonathan Slaatto** og pianisten **Martin Qvist Hansen**. Siden stiftelsen har de modtaget mange priser bl.a. på ARD-konkurrencen i München og de er medlemmer af BBC's New Generation Artists Scheme.

Programmet i aften består af tre klarinettrioer. Mozart komponerede sin klarinettrio til vennen Anton Stadler, Beethovens trio blev uropført af klarinettisten Joseph Bähr fra Wien og endelig blev Brahms inspireret til at skrive sin klarinettrio pga.. klarinettisten Richard Mühlfeld fra Meiningen.

Mozart var, mens han boede i Wien, en hyppig gæst i hjemmet hos den betydelige botaniker Nikolaus von Jacquin. Han var venner med sønnen i huset, og han underviste datteren Franziska i klaverspil. Ved en musikalsk soiré hos familien Jacquin skulle Mozart i august 1786 have opført en ny trio, den såkaldte keglebanetrio i Es-dur. Franziska spillede klaverstemmen og klarinettisten var Anton Stadler og Mozart var selv bratschisten. Ifølge anekdoterne skulle han have komponeret denne trio på keglebanen. Det kan ikke dokumenteres, men i det mindste fortæller hans biograf Georg Nikolaus Nissen (Constanze Mozarts anden ægte mand), at dele af operaen "Don Juan" er skrevet på keglebanen. Trioen blev trykt i 1788 for besætningen klaver, violin og bratsch. I aften hører vi versionen med klaver, klarinet og cello (i stedet for bratsch).

Første sats er en *andante* i sonateform uden gentagelse af ekspositionen, men med en gennemføringsdel, hvor begge temaer behandles ligebyrdigt. Anden sats: *Menuetto*. Under en fortryllende melodisk overflade er der en raffineret kontrapunktik. Tredje sats: *Allegretto*. Finalen er en afsluttende rondo med en livligt deklamerende mol-mellemdel.

Beethoven var 27 år, da han komponerede trio i B-dur, opus 11. På dette tidspunkt var det lykkedes ham at være en del af de mest eksklusive saloner i Wien, hvor de adelige og det bedre borgerskab førte sig frem. Denne trio tilegnede han til en af sine velgørere grevinde Maria Wilhelmine von Thun i 1798. Den er komponeret til klarinettisten Joseph Bähr fra Wien.

Første sats: Brilliant sats i sonateform. Anden sats: En lyrisk adagiosats hvor klarinet og cello breder sig kantabilt, mens klaveret laver alle mulige forsirings- og figurarbejder. Tredje sats er bygget over et på det tidspunkt meget populært tema: "Pria chíó Límpegno" fra Joseph Weigl's opera "L'amor marinaro", der havde premiere i Wien i 1797. Beethoven komponerede 9 variationer over temaet. Det er pga. temaet i sidste sats, at trioen har fået tilnavnet "Gassenhauertrio". Fra omkring 1800-tallet blev ordet "Gassenhauer" betegnelsen for en døgnmelodi, og det var jo netop det, Beethoven havde brugt i sidste sats. ("Gassenhauer" betyder egentlig en "nattevandrer").

1890 fortalte Brahms en ven, at han var fast besluttet på ikke at komponere mere. ”Jeg har skabt nok, nu skal de unge frem” plejede han at sige. Men bekendtskabet med en begavet musiker fik ham tilbage til skrivepulten. I marts 1891 tog han til koncert i Meiningen for at overvære opførelsen af sin seneste symfoni.

Ved den lejlighed blev han inspireret af den fremragende soloklarinettist Richard Mühlfeld. I marts 1891 skrev han til sin veninde Clara Schumann: ”Ingen kan spille klarinet bedre end hr. Mühlfeld” og i juni igen ”Du har ingen idé om, hvor bemærkelsesværdig en klarinettist Mühlfeld er”. Han beherskede det nye såkaldte Baermanns-system, der udvidede klarinettens klanglige og tekniske muligheder. Mødet med ham førte til, at Brahms genoptog sit virke som komponist, og i sommerens løb i de østrigske alper skrev han aftenens værk: Klarinettrio i a-mol og desuden den berømmede klarinetkvintet. Begge værker komponeret til den såkaldte A-klarinet med dens lidt mørkere klang end B-klarinetten. Den første offentlige opførelse af trio og kvintetten fandt sted i Berlin samme år med Brahms som pianist og selvfølgelig Mühlfeld som klarinettist. I sommeren 1894 komponerede han yderligere 2 sonater for klarinet igen til ”frøken klarinet”, som han humoristisk kaldte Mühlfeld. Disse værker blev hans sidste instrumentale værker.

Første sats: *Allegro*. Det første tema bygger på et sørgmodigt motiv, der efterfølges af en march-idé. Anden sats: *Adagio* er en cantabile sats med en dialog mellem klarinet og cello. Tredie sats: *Andante grazioso* er en graciøs menuet med en triodel i ländlerstil, en næsten trivial folkelighed. Fjerde sats: *Allegro*. Den kulminerer i en verden af ungarsk dans og folkelighed.

Eva Kullberg

MUSIKHUSET AARHUS

LILLE SAL Søndag den 9. december 2018

Den Danske Klarinettrio

Kære publikum. Sluk venligst for lyden på din telefon. Desuden beder vi om, at man venter med at tjekke henvendelser på telefonen ... til efter koncerten. Tak!

aarhus
musikforening